

UNIVERZITA PARDUBICE Fakulta filozofická	
Opatření č. 1/2023	
Věc:	Statut Komise pro etiku ve výzkumu FF UPCE
Působnost pro:	pracovníky a studenty Fakulty filozofické UPCE
Účinnost:	dnem vydání
Vypracovala:	doc. Mgr. Šárka Bubíková, Ph.D., proděkanka pro vědu
Schválil:	doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D., děkan

Článek 1 Základní ustanovení

1) Komisi pro etiku ve výzkumu (dále jen komise) zřizuje děkan Fakulty filozofické Univerzity Pardubice (dále jen děkan) po projednání kolegiem děkana, Akademickým senátem Fakulty filozofické Univerzity Pardubice (dále jen AS FF UPCE) a Vědeckou radou Fakulty filozofické Univerzity Pardubice (dále jen VR FF UPCE).

2) Komise je nedílnou součástí systému pro zajištění kvality a dodržování etických standardů při výzkumu zahrnujícího lidské účastníky na FF UPCE (viz Pravidla systému zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností Univerzity Pardubice).

3) Komise je stálým poradním orgánem děkana. Jejím posláním je posuzovat splnění etických standardů u projektů či návrhů projektů základního i aplikovaného výzkumu (dále jen výzkumných projektů), které zahrnují lidské účastníky a které provádí zaměstnanec FF UPCE, případně student studující ve studijním programu uskutečňovaném na FF UPCE.

4) Komise má zajistit, že všechny výzkumné projekty, jež z jakýchkoli důvodů vyžadují posouzení etických aspektů, budou hodnoceny kompetentním, objektivním a nezávislým procesem.

5) Komise posuzuje, zda je při výzkumných projektech respektována důstojnost, svoboda, zdraví, kvalita života a bezpečnost osob (subjektů, respondentů) účastných ve výzkumu. Jejím posláním je také kultivace a šíření správné praxe a osvědčených postupů při zpracovávání návrhů výzkumných projektů na FF UPCE.

6) Komise posuzuje etické aspekty výzkumu zejména v případě, že:

- a) schválení etickou komisí vyžaduje poskytovatel finanční podpory či dotace;
- b) schválení etickou komisí je podmínkou možnosti vydání v renomované odborné publikaci (časopisecké, knižní, sborníkové).

7) Posouzení etických aspektů výzkumu prováděného v rámci závěrečných prací studentů FF UPCE je realizováno pouze ve výjimečných a řádně odůvodněných případech.

8) Komise při posuzování výzkumu postupuje v souladu s principy svobodného výzkumu a vychází přitom z principů *Evropské charty pro výzkumné pracovníky* (EUR-lex 32005H0251), z *Etického rámce výzkumu*, jak jej přijala vláda České republiky svým usnesením č. 1005 ze dne 17. srpna 2005, a dále z *Etického kodexu UPCE* schváleného na 5. zasedání sněmu Rady vysokých škol dne 17. května 2007 a přijatého kolegiem rektora Univerzity Pardubice dne 11. června 2007.

Článek 2

Ustavení a složení komise

1) Komise má pět stálých členů, z nichž jeden je předsedou komise. Předsedu komise si zvolí členové komise ze svého středu na prvním zasedání. První jednání komise svolá děkan nejpozději do tří týdnů od jmenování členů komise.

2) Členy jmenuje a odvolává děkan po projednání ve VR FF UPCE. Členy komise jsou obvykle členové akademické obce FF UPCE, kteří mají zkušenosti s příslušnými typy výzkumných projektů. Návrhy na jmenování členů komise spolu se zdůvodněním a písemným souhlasem navrhovaného může děkanovi písemně doručit kterýkoli člen akademické obce FF UPCE. Děkan není vázán předloženými návrhy a je oprávněn VR FF UPCE předložit k projednání také další vhodné kandidáty, kteří souhlasí se členstvím. Při výběru přihlíží k tomu, aby v komisi byly zastoupeny vědecké obory pěstované na FF UPCE, jichž se předmět činnosti komise zejména týká.

3) Funkční období člena komise je čtyřleté. Členové mohou být jmenováni opakovaně. Členství v komisi je nezastupitelné.

4) Členství v komisi zaniká uplynutím funkčního období, odstoupením člena na vlastní písemnou žádost nebo odvoláním děkanem.

5) Člen komise je povinen aktivně se podílet na její činnosti.

6) Člen komise je povinen zachovávat mlčenlivost o informacích a skutečnostech, které se dozví v souvislosti se svým členstvím v komisi. Člen komise nesmí zneužít informace o obsahu posuzovaných výzkumných projektů.

Článek 3

Jednání komise

1) Komise jedná na písemný podnět žadatele, zaslaný v listinné či elektronické podobě předsedovi komise. Žadatelem je zpravidla akademický pracovník nebo student FF UPCE.

2) Zasedání komise svolává podle potřeby předseda komise. Jedná bez zbytečného odkladu a zasedání svolá nejpozději do jednoho měsíce po obdržení žádosti o posouzení projektu.

3) Zasedání komise jsou neveřejná. Zasedání komise se může s hlasem poradním účastnit děkan. Podle povahy posuzované věci si komise na zasedání může přizvat odborníky (konzultanty) s hlasem poradním. Může si rovněž pozvat předkladatele žádosti.

4) Komise je usnášeníschopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů.

5) Každý člen komise včetně předsedy má jeden hlas. Hlasování se mohou účastnit pouze členové komise. Hlasuje se aklamací a pro přijetí stanoviska je potřebná nadpoloviční většina hlasujících.

6) Člen komise je povinen bez zbytečného odkladu informovat o případném střetu zájmů ostatní členy komise. Za střet zájmů se považují především takové případy, kdy je člen komise zároveň řešitelem projednávaného výzkumného projektu či by mohl mít jiný osobní zájem na výsledku posouzení projektu. Je-li člen komise ve střetu zájmů, není oprávněn hlasovat ve věci, které se střet zájmů týká.

7) V neodkladných či jinak odůvodněných případech může komise jednat prostřednictvím uzavřené elektronické konference.

8) K posuzovaným výzkumným projektům komise vydává písemné stanovisko, a to souhlasné, nebo nesouhlasné. Nesouhlasné stanovisko vydává tehdy, nesplňuje-li výzkumný projekt etické standardy pro základní či aplikovaný výzkum a/nebo je v rozporu s požadavkem zajištění ochrany důstojnosti, svobod, zdraví, kvality života a bezpečnosti osob účastných výzkumu. Stanovisko komise řádně zdůvodní a věcně podloží. Stanovisko je vyhotoveno zpravidla s českém jazyce, v odůvodněných případech rovněž v jazyce anglickém. Stanovisko obdrží předkladatel žádosti a děkan.

9) Ze zasedání komise je pořízen stručný zápis obsahující přehled projednávané agendy včetně výsledků hlasování. Zápis ověřuje předseda nebo jím pověřený člen komise.

10) Administrativu spojenou s činností komise zajišťuje sekretariát proděkanů.

11) Komise je oprávněna na základě svých zkušeností z praxe vydávat obecná doporučení pro řešitele výzkumných projektů.

Článek 4 Závěrečná ustanovení

1) Přílohou tohoto dokumentu je Vzor žádosti o posouzení projektu.

2) Tento dokument byl projednán v kolegiu děkana FF UPCE dne dne 13. března 2023, Vědeckou radou FF UPCE dne 23. března 2023 a Akademickým senátem FF UPCE dne 3. dubna 2023.

3) Tento dokument nabývá účinnosti dnem jeho uveřejnění.

v Pardubicích, 6. dubna 2023

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.

děkan FF UPCE

Příloha: Vzor žádosti o posouzení výzkumného projektu

Informace o žadateli:

Jméno:

Katedra:

Obor:

Informace o projektu:

Informace o projektu:

Název:

typ projektu:

řešitel a řešitelský tým:

anotace:

datum zahájení a ukončení (předpokládaného sběru dat):

zdroj financování (poskytovatel dotace):

potřeba schválení interním orgánem (touto komisí): ano/ ne, důvod

potřeba schválení externím orgánem: ano/ ne, důvod

účastníci výzkumu: stručně popsat

účast osob neschopných udělit souhlas, zranitelných osob a osob v závislém postavení: ano/ ne

kritéria výběru:

informovaný souhlas s účastí: ano/ne (přiložte vzor informovaného souhlasu)

možnost odstoupení od výzkumu:

odměna za účast: ano/ ne

zastřený výzkum: ano/ne; stručně popsat

náhodné nálezy: předpokládají se? Jak s nimi bude naloženo

nakládání s osobními údaji:

způsob a délka uložení dat:

případná rizika:

K žádosti přiložte: Informovaný souhlas, dotazník